

A Baktay Ervin (Heverő Bölény) vezette indián játék az 1937-39 közötti évek táborozásaiban érte el csúcspontját. Kialakult és jól összeszokott a társaság „kemény magja”, rendelkezésükre álltak a táborozáshoz szükséges felszerelési tárgyak, a tipikörben nyolc sátor állt és a Kismaros-sziget minden szempontból meghitt környezetet nyújtott a zavartalan táborozáshoz. Ám 1940-ben az idillikus állapot romlani kezdett. Kiderült, hogy az addig szinte angolparkhoz

Hegymegi Kiss Áron 85

HEVERŐ BÖLÉNY FŐNÖK LEMONDÓ LEVELE

hasonló szigetet az erdőgazdaság sűrűn beültette nyárfacsemetékkel, a sátrak felállítása lehetetlenné vált. Némi kutatás után és személyes kapcsolatoknak is köszönhetően a Törzs engedélyt kapott, hogy a váci püspökség tulajdonában lévő Kompkötő-szigeten állítsa fel táborát, sőt ígéretet kapott, hogy ezt a következő években is megteheti. A sziget – a Kismaros-szigethez képest – korántsem volt ideális. A nyílt mező keskeny volt, a tipiket a szakrális kör helyett csak egy sorban lehetett felállítani. Maga a sziget mind Nógrádverőcétől mind Váctól 4-5 kilométerre volt, ami nem könnyítette meg a háború miatt már amúgy is akadozó élelmiszer-beszerezést. Mégis, a cél érdekében a Törzs vállalta a nehézségeket, és néhány, a körülményekhez képest kellemes hetet töltött el a szigeten.

Az 1941-es év rossz előjelekkel indult. Nem sokkal a tábor tervezett megkezdése előtt kiderült, hogy a korábbi ígéretek ellenére a Kompkötő-szigeten sem lehet táborozni, mert az is a faültetés áldozatává vált.¹ Személyi gondok is voltak. A régi törzstagok közül Bozontos Farkas (O'Egan Viktor) kivándorolt Indiába, többeket behívtak katonának és a fiatalítás reményében felvett két új taggal is (ma már pontosan nem tudni milyen, valószínűleg beilleszkedési) problémák adódtak. Június 27-én, Kassa bombázását követően Magyarország hadat üzent a Szovjetunióknak. Úgy tűnik, ennyi rossz óment követően a Főnök idegei felmondták a szolgálatot és június 30-án elküldte Öreg Halászsasnak panaszos lemondó levelét.

A levelet olvasva az az érzésünk támadhat, hogy bár a főnöki (főképpen az adminisztratív és szervezési) tisztségről való lemondás határozott, de rögtön menekülési utat is biztosít a valamivel szűkebb körben megvalósítandó újrakezdéshez, ahol persze – a Törzs által egyébként készségesen elismert – szellemi főnök továbbra is ő lenne. (Az események később bizonyították, hogy egészen az 1955-ben bekövetkezett, immár valóban végleges lemondásáig ez így is volt.) A Főnök zaklatott lelkiállapota a levél stílusából is érezhetővé válik. A máskor oly pontosan és elegánsan fogalmazó

Baktay mondatai itt meg-megbotlanak, ismétlésekbe bocsátkozik, gyanítható, hogy a már régen gyűlő sérelmek mellé a táborhely elvesztésének híre jelentette az utolsó cseppet a pohárban.

86 A felszámolás lebonyolítására felkért Öreg Halászsas (Wallshausen Jenő) nem késlekedett, a július 3-i vagy 4-i (itt a felvett jegyzőkönyvben ellentmondás van) tanácsülésen ismertette a helyzetet, és elvi határozatot is hoztak a közös vagyon felosztásáról.²

Az indulatok némileg lecsillapulván keresgélés indult újabb táborhely után, és a Nógrádverőcével szemben lévő szigeten végül is sikerült kisebb tábor számára elfogadható területet találni; így a szokásosnál valamivel később, augusztus második felében mégiscsak sor került pár hetes táborozásra, ahol időnként a katonai szolgálatot teljesítő Szürke Sólyom (Perjésy László) és Kis Harkály (dr. Póta László) is megjelentek. A következő két évben is ez a sziget nyújtott lehetőséget a kényszerűségből igencsak szűk körű, borús hantulatú táborozásra.

A háború után, 1948-ban újraindult táborok egészen más külső körülmények között zajlottak, mégis további 52 éven át sikerült megőrizni az olykor fennen lobogó, máskor kissé pislákoló lángot, a Duna menti táborozás végső ellehetetlenüléséig.

¹ Ekkor írta Szürke Sólyom a Főnöknek küldött levelében: „Azt hiszem jövőre [!], ha már béke lesz, új vadászterületet kell keresnünk, én nem bánom akár Máramarosban, Csallóközben vagy Erdélyben [!], csak boldogok és nyugodtak lehessünk a mi régi, kedves baráti körünkben [...]” O sancta simplicitas!

² Bár a járandóságokat fillérre kiszámolták, mégis úgy tűnik, a felosztásra valójában nem került sor, hiszen a tipik és felszerelési tárgyak az 1943-as, hosszú évekre utolsó táborig együtt voltak, csak az országon átvonuló harcok során tűnt el legnagyobb részük.